

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15366
Tarih : 11.12.2025

37573

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
11.12.2025

Ayşegül Doğan

Sırnak Milletvekili

"İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi" 77. yılında. Bildirge, 10 Aralık 1948 yılında, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda insan haklarının uluslararası düzeyde korunması amacıyla kabul edildi ve 10 Aralık, dünyada "İnsan Hakları Günü" olarak tanındı. 10 Aralık aynı zamanda, birçok ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de insan haklarına dair yükümlülüklerin hatırlatıldığı bir mücadele günüdür. Bu vesileyle, Türkiye'de yaşanan hak ihlallerine bakıldığında ne yazık ki, adil yargılanma hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü gibi temel insan haklarına dair ciddi ihlallerin yer aldığı görülmektedir. Derin yoksulluk nedeniyle çocuklar eğitim hakkına eşit koşullarda erişim imkânından mahrum kaldığı gibi MESEM'ler kapsamında yönlendirildikleri iş yerlerinde yaşanan cinayetler nedeniyle de yaşam hakları tehdit altındadır. Cezasızlık politikaları ve yasaların etkin kullanılmaması kadına yönelik istismar, şiddet ve kadın cinayeti vakalarına her gün yenilerinin eklenmesine adeta zemin oluşturmaktadır. Hapishanelerde yaşam mücadelesi veren ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin tahliyelerinin hukuka aykırı bir biçimde ertelenmesi de cezaevlerinde yaşamlarını yitirmesine neden olmaktadır.

İnsan, sahip olduğu hakları ile var olur, yaşamını sürdürür. Bu nedenle yaşanan insan hakları ihlalleri son bulmalı ve buna dayanak olarak gösterilen nedenler kaldırılmalıdır. İnsan onuruna yaraşır, tüm hakların yasal güvence altına alınarak korunması ekmek, su kadar hayatidir.

Bu bağlamda; 31 Aralık 2024 -10 Aralık 2025 tarihleri arasında;

1. Cezaevlerinde hastalık, intihar, şiddet, ihmal vb. çeşitli gerekçelerle kaç kişi yaşamını yitirdi?
2. Ağır hasta olmasına rağmen tahliyesi gerçekleşmeyen tutuklu/hükümlü sayısı kaçtır?
3. Kaç kadın şiddete/istismara uğradı, kaç kadın erkekler tarafından öldürüldü?
4. Kaç çocuk istismara uğradı? Kaçı erkek, kaç kız çocuğu? Yaş aralıkları nelerdir?
5. Kaç çocuk/genç intihar etti?
6. Cezaevlerinde tutuklu olan öğrenci sayısı kaçtır?